

Ionela-Delia Delcă

Perspectiva sofianică

Valori teologice și etice
în opera lui Ioan Alexandru

Presa Universitară Clujeană

Ionela-Delia Delcă

Perspectiva sofianică

Valori teologice și etice în opera lui Ioan Alexandru

Ionela-Delia Delcă

Perspectiva sofianică

*Valori teologice și etice
în opera lui Ioan Alexandru*

Presa Universitară Clujeană

2024

Referenți științifici:

Pr. Prof. univ. dr. habil. Constantin Valer Necula
Conf. univ. dr. dr. habil. Ciprian Iulian Toroczka

Imagine copertă: preluată de la Artemis-Maria Petrache

ISBN 978-606-37-2545-6

© 2025 Autoarea volumului. Toate drepturile rezervate.
Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autoarei, este interzisă și se pedepsește conform legii.

Universitatea Babeș-Bolyai
Presă Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@ubbcluj.ro
<http://www.editura.ubbcluj.ro/>

CUPRINS

Indice de abrevieri	7
Introducere	9
Ioan Alexandru în dosarele Securității	17
Capitolul I. Concepția despre Sofia	25
I. 1. Considerații biblice și teologice despre Sofia	25
I. 2. Dezbaterea sofianică rusă.	28
I. 2.1. Vladimir Soloviov	28
I. 2. 2. Serghei Bulgakov	33
I. 2. 3. Pavel Florenski	46
I. 3. Perspectiva sofianică în teologia și filozofia românească	52
I. 3.1. O filozofie a culturii ortodoxe	54
I. 3. 2. O teologie a culturii ortodoxe	62
Capitolul II. Literatura română între text și context	73
II. 1. Începuturile literaturii. Cărțile și tipăriturile religioase	73
II. 2. Literatura religioasă / lirica sofianică	78
II. 3. 1. Limbajul liricii sofianice	86
II. 3. 2. Semantică și simbolistică. Motive literare	88
II. 4. Poezia – jertfă a poetului vizionar	104
Capitolul III. Analiza sofianică a receptării critice.	115
III. 1. Considerații generale.	115
III.2. Articularea lirică	119
III. 2.1. În căutarea expresiei potrivite	119
III. 2.2. Exprimarea deocamdată a neliniștilor.	126
III. 2. 3. Experiența infernului – „paradisul indiscutabil”	132
III. 2. 4. Călătorul inițiat	137
III. 2. 5. Faza orientală.	141

Capitolul IV. Toposuri predilecte	157
IV. 1. Pustia	160
IV. 2. Imaginea satului ca spațiu spiritual	173
IV. 2. 1. Satul și țăranul	182
IV. 2. 2. Țăranul - exponent al tradiției	184
IV. 2. 3. Modele. Figuri emblematice	192
IV. 2. 4. Deschiderea cosmică a satului	194
IV. 2. 5. Casele / casa părintească	198
IV. 3. Patria - Perspectiva transcendentă asupra etnicului	204
Concluzii	213
Notă asupra ediției	219
Bibliografie generală	221
Anexe	239

ISBN: 978-606-37-2545-6